

सुरवाणीसमाराधकेभ्यः स्वागतम्

डा. कं.कादम्बिनी
सहायकाचार्या
रा. सं. विद्यापीठम्, तिरुपति:

अथ पञ्चमीविभक्तिः

अथ पञ्चमीविभक्तिः

- ❖ विभागे अवधिभूतस्य, पञ्चमीविभक्तिः भवति (पञ्चम्यर्थे तः इति प्रयोगः कर्तुं शक्यते) ।

यथा-

वृक्षात् पर्णं पतति ।

वृक्षतः पर्णं पतति ।

काशीतः अग्रजः आगच्छति ।

काशीनगरात् अग्रजः आगच्छति ।

(नगरात् इति योजनीयम्)

कुतः कः आगतः इति कथयन्तु

चित्तूरु	पुत्रः
काशी	अग्रजः
मुम्बई	स्नेहितः
भाग्यनगरम्	भगिनी
तिरुपतिः	भागिनेयः
चेन्नै	अनुजा
ग्रामः	गुरुः
कलकत्ता	पितामहः
दिल्लीतः	मातामही
जयपुरम्	पुत्री

कस्मात् किमानीतम् इति कथयन्तु

आपणः

तण्डुलाः

वित्तकोशः

धनम्

विपणिः

शाखाः

उद्यानम्

आम्रपर्णानि

मित्रगृहम्

वस्त्रकटम्

प्रतिवेशिगृहम्

पात्राणि

शाला

दीर्घपीठानि

ग्रामः

कदलीपत्राणि

जलाधारः

जलम्

क्षीरकेन्द्रम्

क्षीरम्

यस्मात् रक्षणं भवति तस्य पञ्चमीविभक्तिः

यथा

- ❖ देवः अपायात् रक्षितवान्।
- ❖ विष्णुः मकरतः गजेन्द्रं रक्षितवान् ।
- ❖ रामः रावणात् सीतां रक्षितवान् ।
- ❖ राजा शत्रुभ्यः जनान् रक्षयति।

बहिः, आरभ्य, ऋते, पूर्वं, परः योगे पञ्चमीविभक्तिः

यथा

सः गृहतः बहिः गतवान्।

बुधवासरतः आरभ्य मम परीक्षाः ।

देवात् ऋते कः भक्तं रक्षेत् ?

सायङ्कालात् पूर्वं भवता आगन्तव्यम्।

वैशाखः चैत्रात् परः।

सुनील: कस्मात् पूर्व किं कृतवान्

आपणं गतवान्

वस्तूनि क्रीतवान्

मित्राणि दृष्टवान्

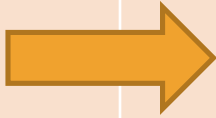
सस्यानि आरोपितवान्

वस्त्राणि क्षालितवान्

पत्राणि लिखितवान्

पत्रिकाः पठितवान्

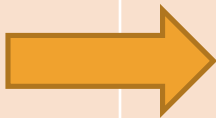
बालान् पाठितवान्

फलानि खादितवान्

श्लोकान् कण्ठस्थीकृतवान्

देवान् स्मृतवान्

पूजां कृतवान्

रमेशः प्रतिदिनं कदा आरभ्य कियत्पर्यन्तं किं किं करोति

- रमेशः प्रातः 5.00 वादने उत्तिष्ठति।
- 6.00 वादनात् आरभ्य 6.30 वादनपर्यन्तं योगाभ्यासं करोति।
- 6.30 ----- 8.30 अध्ययनम्
- 9.00 ----- सायं 4.00 विद्यालये भवति।
- 4.30 ----- 5.30 क्रीडा
- 6.00 ----- 8.00 अध्ययनम्
- 9.00 ----- प्रातः 5.00 निद्रा

3

4

5

6

7

8

9

10

2

1

अथर्व वेद

ऋग्वेद

सामवेद

सामवेद

पञ्चमीविभक्तेः प्रयोगः -

- विभागे अवधिभूतस्य
- यस्मात् रक्षणं भवति तस्य
- बहिः, आरभ्य, ऋते, पूर्वं, परः योगे च पञ्चमीविभक्तिः

धन्यवादाः